

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 21 września 2020 r.

DIH-3.709.14.2019.BP

DECYZJA DIH-III/34/2020

Na podstawie art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1668), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 20 lutego 2019 r. (sygnatura akt OK.8430.1.2019), na mocy której, na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej odmówiono wpisu na listę rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług, **uchyla ww. decyzję i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia Podkarpackiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej.**

Uzasadnienie

Pismem z dnia 31 grudnia 2018 r. (data wpływu do organu 3 stycznia 2019 r.) Wojciech Maciejko (dalej Strona) złożył wniosek o wpis na prowadzoną przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (dalej Podkarpacki WIIH) listę rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług w zakresie obejmującym następujące dziedziny:

- usługi adwokatów i radców prawnych;
- usługi administracji i użyteczności publicznej w tym gospodarki komunalnej;
- usługi urbanistyczne;
- usługi publicznych służb zatrudnienia i rynku pracy;
- usługi oświatowe i edukacyjne.

Podkarpacki WIIH pismem z dnia 20 lutego 2019 r. (sygn. akt OK.8430.1.2019) odmówił dokonania wnioskowanego wpisu wskazując, że do zadań Inspekcji Handlowej należy kontrola działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorców, a także prowadzenie postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich oraz organizowanie i prowadzenie stałych sądów polubownych. Jak podniósł Podkarpacki WIIH, zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej rzeczoznawcy są powołani do wydawania opinii o jakości produktów lub usług na zlecenie konsumenta, przedsiębiorcy,

stałego sądu polubownego, wojewódzkiego inspektora, powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów albo organizacji społecznej, do której zadań statutowych należy ochrona konsumentów, działają więc w zakresie spraw prowadzonych na styku konsument – przedsiębiorca. Natomiast do zadań Inspekcji Handlowej nie należy kontrola i prowadzenie mediacji w sprawach z zakresu administracji publicznej, jak również innych podmiotów, które nie są przedsiębiorcami. Ponadto Podkarpacki WIIH podniósł, że zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2001 r. w sprawie list rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług (Dz. U. z 2001 r. Nr 85 poz. 931) o wpis na listę rzeczoznawców mogą ubiegać się w szczególności rzeczoznawcy rekomendowani przez właściwe szkoły wyższe, instytuty, jednostki badawczo-rozwojowe, stowarzyszenia naukowe i naukowo-techniczne lub organizacje zawodowe, natomiast w dokumentach dołączonych do wniosku brak jest stosownych rekomendacji.

Strona pismem z dnia 21 lutego 2019 r. (data stempla 22 lutego 2019 r.) wniosła odwołanie od decyzji Podkarpackiego WIIH.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej Prezes UOKiK) postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2019 r. (sygn.. akt DIH-3.709.14.2019.IJ) stwierdził niedopuszczalność wniesienia odwołania, uznając, że wpis na listę rzeczoznawców nie jest rozstrzygnięciem sprawy administracyjnej i nie może mieć formy decyzji administracyjnej, a w takim przypadku Stronie nie przysługuje odwołanie.

Strona wniosła skargę na przedmiotowe postanowienie podnosząc zarzut, że Prezes UOKiK błędnie przyjął, iż pismo zaskarżone odwołaniem nie jest decyzją, podczas gdy spełnia wymogi stawiane decyzji administracyjnej zawierając jej elementy konstrukcyjne tj. oznaczenie organu, rozstrzygnięcie, oznaczenie adresata oraz podpis umocowanej osoby.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 25 września 2019 r. (sygn. akt VI SA/Wa 1136/19) uchylił zaskarżone postanowienie Prezesa UOKiK stwierdzając, że pismo Podkarpackiego WIIH z dnia 20 lutego 2019 r. posiadało wszelkie cechy immanentne właściwe decyzjom administracyjnym, zaś na obecnym etapie sprawy właściwym będzie rozpoznanie odwołania wniesionego przez skarżącego.

Prezes UOKiK pismem z dnia 10 grudnia 2019 r. wniósł skargę kasacyjną od powyższego wyroku.

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 19 maja 2020 r. (sygn. akt II GSK 132/20) oddalił skargę kasacyjną uznając stanowisko Sądu I instancji za prawidłowe.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej wojewódzki inspektor prowadzi listę rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług. Zgodnie z art. 11 ust. 3 w/w ustawy rzeczoznawcy, o których mowa w ust. 2, są powołani do wydawania opinii o jakości produktów lub usług na zlecenie konsumenta, przedsiębiorcy, stałego sądu polubownego, wojewódzkiego inspektora, powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów albo organizacji społecznej, do której zadań statutowych należy ochrona konsumentów.

Zgodnie z § 3 ust.1 rozporządzenia w sprawie list rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług na listę rzeczoznawców wpisuje się rzeczoznawcę, który posiada

teoretyczne i praktyczne wiadomości w dziedzinie, w której wykonuje działalność rzeczoznawcy. Definicja usługi zawarta jest w art. 2 pkt 3 ustawy o Inspekcji Handlowej zgodnie z którym, poprzez usługę należy rozumieć czynności świadczone przez przedsiębiorców na rzecz ludności, przeznaczone dla celów konsumpcji indywidualnej lub zbiorowej.

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy wskazać, że wniosek o wpis na listę rzeczoznawców powinien zostać zweryfikowany pod kątem, czy usługi wymienione we wniosku mieszczą się w definicji zawartej w art. 2 pkt 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, co w szczególności dotyczy wskazanych przez Stronę usług administracji publicznej i użyteczności publicznej oraz usług publicznych służb zatrudnienia i rynku pracy. Odnośnie wnioskowanych usług edukacyjnych i oświatowych, oprócz weryfikacji w oparciu o w/w przepis, należy mieć również na względzie art. 4 pkt 10 ustawy o Inspekcji Handlowej zgodnie z którym przepisów ustawy nie stosuje się do usług w zakresie edukacji świadczonych przez podmioty publiczne. Natomiast w przypadku wnioskowanych usług adwokackich i radcowskich zachodzi konieczność ustalenia czy nie zachodzi sprzeczność pomiędzy rozporządzeniem w sprawie list rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług a prawem korporacyjnym tj. instytucją rzeczników dyscyplinarnych.

Podkarpacki WIIH odmawiając wpisu na listę rzeczoznawców powołał się m.in. na § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie list rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług zgodnie z którym o wpis na listę rzeczoznawców mogą ubiegać się w szczególności rzeczoznawcy rekomendowani przez właściwe szkoły wyższe, instytuty, jednostki badawczo-rozwojowe, stowarzyszenia naukowe i naukowo-techniczne lub organizacje zawodowe. Uzasadniając odmowę wpisu Podkarpacki WIIH stwierdził, że w dołączonych do wniosku z dnia 31 grudnia 2018 r. dokumentach brak jest stosownych rekomendacji.

Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie list rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług posiadanie wiadomości, o których mowa w ust. 1, powinno być potwierdzone dokumentami, w tym w szczególności: świadectwami lub dyplomami właściwych szkół, w tym szkół wyższych, opiniami właściwych branżowo stowarzyszeń albo organizacji zawodowych.

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy należy zwrócić uwagę, że § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia zawiera zwrot „w szczególności”, co nie wyłącza możliwości ubiegania się o wpis również osób, które takiej rekomendacji nie posiadają. Podobnie wymienione w § 3 ust. 2 w/w rozporządzenia świadectwa, dyplomy i opinie poprzez zwrot „w szczególności” nie stanowią wymogu warunku koniecznego do wpisu na listę rzeczoznawców - stąd też organ I instancji wadliwie zastosował § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia przyjmując, iż brak stosownych rekomendacji stanowi jedną z podstaw odmowy wpisu na listę rzeczoznawców. Ze zgromadzonego materiału wynika, iż Strona dołączyła do wniosku o wpis na listę rzeczoznawców wymagane dokumenty, niemniej zachodzi konieczność ponownej ich weryfikacji celem ustalenia czy Strona rzeczywiście legitymuje się teoretycznymi i praktycznymi wiadomościami w tej dziedzinie, w której zamierza występować jako rzeczoznawca.

Warunki prowadzenia list rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług określa, wydane na podst. art. 11 ust. 4 w/w ustawy, rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie list rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług z dnia 2 sierpnia 2001 r. (Dz. U. Nr 85 poz. 931). Przedmiotowe rozporządzenie nie określa jednak sposobu prowadzenia listy rzeczoznawców w sensie rejestracji usług objętych wnioskiem, w których mają występować jako rzeczoznawcy.

Z tego też względu, należy oprzeć się na rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) z dnia 4 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1676). Zgodnie z § 1 w/w rozporządzenia wprowadza się do stosowania w statystyce, ewidencji i dokumentacji oraz rachunkowości, a także w urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU), zwaną dalej „PKWiU 2015”, stanowiącą załącznik do rozporządzenia.

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy należy zauważyć, iż wniosek o wpis na listę rzeczoznawców obejmuje szerokie spektrum usług. Co więcej, analiza wniosku wykazuje, iż żadna z wnioskowanych usług nie odpowiada klasyfikacji zawartej w PKWiU, a mianowicie:

- a) brak jest w PKWiU wnioskowanych usług adwokackich i radcowskich – w Sekcji M Dział 69 wymienione są natomiast:
- Usługi doradztwa prawnego i reprezentacji w dziedzinie prawa karnego,
 - Usługi doradztwa prawnego i reprezentacji w dziedzinie prawa handlowego,
 - Usługi doradztwa prawnego i reprezentacji w dziedzinie prawa pracy,
 - Usługi doradztwa prawnego i reprezentacji w dziedzinie prawa cywilnego,
 - Usługi prawne dotyczące patentów, praw autorskich i pozostałych praw własności intelektualnej,
 - Usługi notarialne,
 - Usługi arbitrażowe i pojednawcze,
 - Usługi prawne związane z aukcjami,
 - Pozostałe usługi prawne,
- b) w przypadku wnioskowanych usług administracji publicznej i użyteczności publicznej, w tym gospodarki komunalnej, Sekcja O PKWiU dot. usług administracji publicznej obejmuje:
- usługi ustawodawcze i wykonawcze prowadzone przez centralne i naczelné organy administracji państwowej, terenowe organy administracji rządowej i organy samorządowe w zakresie sprawowania funkcji wewnętrznej państwa w sferze finansowej, podatkowej, gospodarczej, kulturalnej, edukacji, ochrony zdrowia i pozostałej socjalnej,
 - usługi związane ze sprawowaniem funkcji zewnętrznych państwa w sferze spraw zagranicznych i obronności,
 - usługi w sferze ochrony bezpieczeństwa państwa oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego,
 - usługi wymiaru sprawiedliwości łącznie z wykonywaniem wyroków sądowych, z wyłączeniem usług komorników,
 - usługi państwowej i ochotniczej straży pożarnej,

- usługi związane z obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi,
Przy czym należy zauważyć, iż katalog zawarty w podkategoriach jest jeszcze szerszy.
- c) w przypadku usług urbanistycznych Dział 71.11.3 PKWiU dot. usług planowania urbanistycznego obejmuje
 - Usługi planowania przestrzennego terenów miejskich,
 - Usługi planowania przestrzennego terenów wiejskich,
 - Usługi planowania przestrzennego związane z lokalizacją obiektów budowlanych,
- d) brak jest w PKWiU wnioskowanych usług publicznych służb zatrudnienia i rynku pracy
- e) w przypadku usług oświatowych i edukacyjnych Sekcja P PKWiU dot. edukacji obejmuje:
 - usługi placówek wychowania przedszkolnego,
 - usługi szkół podstawowych,
 - usługi gimnazjów,
 - usługi liceów ogólnokształcących, techników, branżowych szkół I i II stopnia,
 - usługi szkół policealnych,
 - usługi kolegiów pracowników służb społecznych i placówek doskonalenia nauczycieli,
 - usługi szkół wyższych,
 - usługi w zakresie pozaszkolnych form edukacji.

W związku z powyższym zachodzi konieczność zweryfikowania wniosku pod względem wnioskowanych usług w oparciu o powołane rozporządzenie w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU).

Z powyższego wynika, iż Organ I instancji nie podjął wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego ustalenia stanu faktycznego i nie zweryfikował wniosku o wpis na listę rzeczoznawców, naruszając tym samym art. 7 kpa. Należy przy tym podkreślić, iż spektrum usług objętych wnioskiem jest na tyle szerokie, że niedopuszczalnym jest, tak jak uczynił to Organ I instancji, zastosowanie odmowy uniwersalnie względem wszystkich wnioskowanych usług, podczas gdy zasadność wpisu powinna być analizowana względem każdej z nich z osobna. Konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma zatem istotny wpływ na rozstrzygnięcie decyzji, przy czym przeprowadzenie postępowania w powyższym zakresie przez organ odwoławczy stanowiłby naruszenie zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, o której mowa w art. 15 kpa

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji. Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. Jednakże w terminie 14 dni od jej doręczenia stronie przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Sprzeciw należy wnieść za pośrednictwem Prezesa

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.

2. Od sprzeciwu od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stały, w wysokości 200 zł.
3. W przypadku wniesienia sprzeciwu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 3 § 2a, art. 64c § 1 i 2, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2325 z późn. zm.); § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.).

*Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/*

Otrzymują :

1. Wojciech Maciejko
2. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej
3. a/a